

ÅRSÖVERSIKT 2019

MUST

© Försvarmakten

Foto

Sid 4: Försvarmakten

Sid 9: Alexander Gustavsson, Försvarmakten

Sid 11, 24, 36: Jimmy Croona, Försvarmakten

Sid 13, 75: Ninni Andersson/Regeringskansliet

Sid 15: Axel Öberg/Försvarmakten

Sid 19: Karl Bendroth/Försvarmakten

Sid 21: Thomas Henrikson, Tjugofyra7

Sid 27, 29: Försvarmakten

Sid 33: Ludovic Marin, TT

Sid 35: Pacific Press, TT

Sid 39: David Goldman, TT

Sid 41: Sergei Bobylev, TT

Sid 43: Ameer Al Mohmmmedaw, TT

Sid 45: Försvarmakten

Sid 47: Mats Nyström/Försvarmakten

Sid 49: Andy Wong, TT

Sid 50, 53, 57, 59, 61, 63, 71, 73: Försvarmakten

Bilder på 78–79: Försvarmakten, samt Ludovic Marin och David Goldman, TT

Sid 80: Hampus Hagstedt/Försvarmakten

Grafisk formgivning: FM HRC Service Grafisk produktion, mars 2020

Tryck: Elanders Sverige AB

MUST ÅRSÖVERSIKT 2019

MILITÄRA UNDERRÄTTELSE- OCH SÄKERHETSTJÄNSTEN

FÖRSVARSMAKTEN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Chefen Musts förord	4
Musts verksamhet	6
Samarbete för att möta utmaningarna	16
Att arbeta i kunskapsorganisationen Must	22
Sverige och omvärlden	30
Säkerhet för Försvarsmakten	54
Utveckling	66
Summary in English	76

Vision och verksamhetsidé

Musts vision

Ett säkrare Sverige i en osäker värld.

Verksamhetsidé

Must ger regeringen och Försvarsmakten unika beslutsunderlag om omvärldsutvecklingen och hot mot Sveriges säkerhet.

Must bidrar till att Försvarsmaktens förmågor utvecklas och att förbanden har en bra hot- och lägesuppfattning. Vi bidrar också till att Försvarsmakten och andra myndigheter har rätt nivå på sin säkerhet.

Must löser sina uppgifter med hög integritet och i samverkan med andra. Vi utvecklar oss kontinuerligt för att kunna möta förändrade krav.

*"Vi arbetar ständigt
med att analysera
och bedöma händelser,
avsikter och förmågor
för att på bästa sätt
kunna stödja våra
uppdragsgivare"*

Chefen Musts förord

I en osäker och snabbt föränderlig omvärld behöver Sverige en stark underrättelse- och säkerhetstjänst. 2019 har varit ett intensivt år och i denna årsöversikt gör vi nedslag i några av de områden och frågor som Must har hanterat under året men även vissa framåtblickar.

Dynamiken mellan USA, Kina, Ryssland och EU påverkar det säkerhetspolitiska läget även i Sveriges när-område. Vi följer den samlade händelseutvecklingen nära. Vi konstaterar att Sveriges närområde fortsatt karaktäriseras av en ökad militär aktivitet. Detta innebär en ökad risk för militära incidenter och konfrontation som i värsta fall kan leda till en eskalering.

Kinas agerande och växande globala inflytande får en allt större betydelse för Sverige och Europa, även inom utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiken. Vi påverkas även direkt och indirekt av de pågående konflikterna i Mellanöstern och Afrika, läget i Försvarsmaktens insatsområden, cyberattacker, påverkansoperationer och terrorism. Vi ser allt tydligare att även handel, investeringar och tillgång till teknologi och information kopplas till säkerhetspolitiska intressen. Vi arbetar ständigt med att analysera och bedöma händelser, avsikter och förmågor för att på bästa sätt kunna stödja våra uppdragsgivare, regeringen och överbefälhavaren.

Den nya säkerhetsskyddslagen som trädde i kraft under 2019 har gett oss ett bredare mandat och är ett bra stöd för att kunna utveckla säkerhetstjänsten i Försvarsmakten, men också för att stärka säkerhetsskyddet i övriga delar av totalförsvaret och i samhället i stort. Detta är särskilt viktigt med tanke på att den utländska underrättelseverksamhet som riktas mot Sverige och Försvarsmakten är omfattande.

Ökad samverkan inom totalförsvaret och med externa partners är viktigt för att vi ska kunna lösa våra uppgifter och möta en allt mer komplex icke-linjär hotbild och jag har under året lagt kraft vid att stärka denna samverkan. Jag har under mitt första år som chef för Must även lärt känna våra kunniga medarbetare och jag är stolt över den kompetens och drivkraft som finns i organisationen.

Inför 2020 har vi ett antal utmaningar att arbeta vidare med, inte minst på teknikområdet. Exempel på detta är hantering av stordata, it-utveckling, informationssäkerhet, cyberhot och inte minst AI-utveckling. För att på bästa sätt kunna leverera på dessa områden behöver vi fortsätta att attrahera, rekrytera och behålla de bästa talangerna.

Det är med stolthet som jag genom denna årsöversikt summerar Musts verksamhet under 2019. Vi måste förvänta oss fortsatt global instabilitet under 2020. Jag ser dock med tillförsikt fram emot att vi vid Must, tillsammans med våra nationella och internationella samarbetspartner, kommer att kunna fullgöra vårt uppdrag och lämna ett viktigt bidrag till ett säkrare Sverige i en osäker värld.

Lena Hallin | Chef för Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten

MUSTS VERKSAMHET

Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten i korthet

- ▶ Must bedriver försvarsunderrättelseverksamhet och militär underrättelse- och säkerhetstjänst.
- ▶ Must ger underlag till stöd för svensk utrikes-, försvars- och säkerhetspolitik och kartlägger yttre hot mot Sverige.
- ▶ Must förebygger, upptäcker och motverkar säkerhetshot som riktas mot Försvarsmakten och dess intressen i Sverige och utomlands.
- ▶ Must är en del av Försvarsmakten och inriktas både av överbefälhavaren och av regeringen.
- ▶ Chefen för Must lyder direkt under överbefälhavaren. Chefen för Must är också Försvarsmaktens säkerhetsskyddschef och ansvarar för underrättelse- och säkerhetsfunktionen i Försvarsmakten.
- ▶ Must är en kunskapsorganisation som har unik militär och civil kompetens.
- ▶ Att samverka nationellt och internationellt är viktigt för att kunna hantera nuvarande och framtida utmaningar.
- ▶ Musts verksamhet regleras av lagar och regler och granskas löpande av oberoende organ.

Musts uppdrag och verksamhet

Must bedriver försvarsunderrättelseverksamhet och militär underrättelse- och säkerhetstjänst och har därigenom en viktig roll i Sveriges försvars- och krisberedskap. Genom att leda och utveckla funktionen underrättelse- och säkerhetstjänst inom Försvarsmakten bidrar Must till ett starkare försvar som möter varje hot och klarar varje utmaning.

Musts underlag utgör stöd till svensk utrikes-, försvars- och säkerhetspolitik och Must kartlägger yttre hot mot Sverige för sina uppdragsgivare, regeringen och överbefälhavaren. En god försvarsunderrättelseförmåga är en förutsättning för svensk försvarsförmåga och beredskap, och för Sveriges möjligheter att föra en självständig utrikes-, försvars- och säkerhetspolitik. Vad Must ska och får arbeta med regleras av lagar och förordningar samt av årliga inriktningar från regeringen och överbefälhavaren.

De delar av Must som arbetar med underrättelsetjänst inhämtar, bearbetar, analyserar och delger information och bedömningar om olika aktörers avsikter och förmågor. Must följer både den säkerhetspolitiska och militära utvecklingen i Försvarsmaktens insatsområden och utvecklingen i andra regioner. Must följer också gränsöverskridande fenomen och förmågor som direkt eller indirekt påverkar Sveriges säkerhet och svenska ställningstaganden.

Merparten av underrättelsetjänstens analyser och bedömningar görs som stöd till regeringen enligt regeringens inriktning. Underlagen syftar till att stödja beslutsfattande och stärka lägesuppfattningen, primärt vid utrikes- och försvarsdepartementen. Vidare bidrar Must med kunskap och personal till Försvarsmaktens internationella militära operationer. Musts verksamhet ger även stöd till Försvarsmaktens långsiktiga förmågeutveckling, försvarsplanläggning och operativa planering. I Musts uppdrag ingår även att leda och samordna Sveriges försvarsattachéer.

Den militära säkerhetstjänstens främsta uppgift är att förebygga, upptäcka och motverka säkerhetshot som riktas mot Försvarsmakten och dess intressen i Sverige och utomlands samt mot försvarssektorns skyddsvärden. Verksamheten bedrivs inom tre huvudsakliga verksamhetsområden:

- *Säkerhetsunderrättelsetjänsten* klarlägger den säkerhetshotande verksamhetens omfattning, inriktning, medel och metoder samt motverkar desamma. Med säkerhetshot menas hot från individer, grupper, nätverk, organisationer eller stater. Säkerhetshoten delas in i fem övergripande kategorier: främmande underrättelseverksamhet, kriminalitet, sabotage, subversion och terrorism. Det är främmande underrättelseverksamhet som är dimensionerande för verksamheten.
- *Säkerhetsskyddstjänsten* arbetar förebyggande för att se till att uppgifter som rör Sveriges säkerhet inte röjs, ändras eller förstörs. Säkerhetsskyddstjänsten arbetar även för att säkerställa att endast personer som är pålitliga ur säkerhetssynpunkt får ta del av information och delta i verksamhet som har betydelse för Sveriges säkerhet. Säkerhetsskyddstjänsten genomför också tillsyn av säkerhetsskyddet inom myndigheter i försvarssektorn och kontrollerar även säkerhetsskyddet vid Försvarsmaktens organisationsenheter.

- *Signalskyddstjänsten* förhindrar att obehöriga får insyn i eller kan påverka totalförsvarets telekommunikations- och it-system, samt säkerhetskänslig information inom såväl privat som offentlig verksamhet. Signalskyddstjänsten leder och samordnar även signalskyddet i totalförsvaret.

MUST ska kunna stödja det svenska totalförsvaret och Sveriges säkerhets- och försvarspolitiska samarbetspartners. Därmed blir nationell myndighetsöverskridande samverkan och internationella samarbeten allt mer nödvändigt för att kunna hantera gemensamma utmaningar.

Sverige behöver en stark underrättelse- och säkerhetstjänst

Omvärldsutvecklingen ställer allt högre krav på den samlade underrättelse- och säkerhetsförmågan till stöd för regeringen, inom Försvarsmakten och till andra myndigheter. I en osäker omvärld, med ett brett spektrum av hot och risker, bidrar underrättelse- och säkerhetstjänst till en balanserad riskhantering och till att beslut kan fattas i tid. Underrättelse- och säkerhetstjänsten har därför en förmåga att verka inom hela konfliktskalan från fred till krig för att skapa bästa möjliga förutsättningar för att tidigt kunna fatta beslut om förberedelser, motåtgärder, beredskapshöjningar eller annat agerande.

Säkerhetstjänsten hanterar och vidareutvecklar säkerhetsskyddsåtgärderna inom informationssäkerhet, personalsäkerhet och fysisk säkerhet. En effektiv samverkan mellan underrättelse- och säkerhetsmyndigheterna är vidare en förutsättning för att enskilt, och tillsammans med andra myndigheter, kunna hantera linjära och icke-linjära scenarier i hela konfliktskalan. Exponeringen för underrättelsehotet och andra försök att påverka Försvarsmakten och totalförsvaret med ickemilitära medel bedöms också öka i takt med Försvarsmaktens fortsatta tillväxt. En stark underrättelse- och säkerhetstjänst är således en förutsättning för att säkerställa att Försvarsmaktens tillväxt får avsedd operativ effekt.

I maj 2019 lade försvarsberedningen fram sin rapport *Värnkraft – inriktningen av säkerhetspolitiken och utformningen av det militära försvaret 2021–2025*. I denna tog försvarsberedningen avstamp i det forsknings- och utvecklingsarbete som underrättelse- och säkerhetstjänsten deltagit i inom ramen för Försvarsmaktens perspektivplaneringsstudie. I såväl *Värnkraft* som i försvarsberedningens tidigare rapport *Motståndskraft – Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021–2025* framgår behovet av en stark underrättelse- och säkerhetstjänst som enskilt och tillsammans med nationella och internationella partners kan förvarna om ogynnsam utveckling i omvärlden.

Genom att skapa förutsättningar för beslutsfattare inom totalförsvaret att tidigt kunna fatta nödvändiga beslut om säkerhetsskyddsåtgärder, förmågeutveckling, motåtgärder och beredskapshöjningar bidrar Must till ett ökat säkerhetsskydd och en balanserad riskhantering i en komplex och osäker omvärld där gränserna för vad som är militära respektive civila hot och skyddsvärden alltmer suddas ut.

Förändrade och ökande behov av underrättelse- och säkerhetstjänst kräver utveckling och tillväxt av Must som organisation och av funktionen underrättelse- och säkerhetstjänst, som finns i samtliga organisationsenheter i Försvarsmakten. Den förmågeökning som efterfrågas kräver också ett aktivt deltagande i övningsverksamhet och i olika utbildningsinsatser. För utbildningsverksamheten spelar Försvarsmaktens underrättelse- och säkerhetscentrum en viktig roll.

Under 2019 har planeringsarbetet inför ett nytt försvarsbeslut 2020 fokuserats på att ta fram mer detaljerade underlag för att tydliggöra hur försvarsberedningens rapporter *Motståndskraft* och *Värnkraft* ska kunna förverkligas med de tilldelade ekonomiska medlen.

Under året har totalförvarsplaneringen samt den nya säkerhetsskyddslagstiftningen också medfört ökade krav på Must. För den militära säkerhetstjänsten handlar det till exempel om ett utökat ansvar inom signalskydd liksom utvecklingen av ett nytt, myndighetsgemensamt nationellt cybersäkerhetscenter.

I en osäker omvärld, med ett brett spektrum av hot och risker, bidrar underrättelse- och säkerhetstjänst till en balanserad riskhantering och till att beslut kan fattas i tid.

Stf chef för Must: Must ger viktigt stöd till regeringskansliet

Daniel Olsson tillträdde tjänsten som ställföreträdande chef för Must under hösten 2019. Under sina nära 20 år i olika befattningar på Utrikesdepartementet (UD), utlandsmyndigheter och i statsrådsberedningen har han sett hur tempot på Regeringskansliet successivt har ökat och hur snabba omvärldsförändringar ställer nya krav på samspelet mellan Must och Regeringskansliet.

"Kunskap är grunden – och allt oftare också frontlinjen – för säkerhetspolitiken. Musts inhämtning och analyser är en viktig del av det samlade beslutsunderlag som krävs för att kunna föra en aktiv svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik som stärker Sveriges säkerhet."

"En tidigare utrikesminister lär ha sagt att UD är 'ett verk för löpande ärenden'. Det är tillspetsat, men stämmer i grunden. Must har större möjligheter än UD att gå på djupet i många frågor, både vad gäller att hämta in och analysera information som sedan snabbt kan göras tillgänglig för uppdragsgivarna."

Must kan också förse Regeringskansliet och de politiska beslutsfattarna med unik information om utländska aktörers avsikter, agerande och förmåga.

Det är avgörande att Must har en god förståelse för uppdragsgivarnas behov. Därför får Must en årlig inriktning, både från regeringen och från överbefälhavaren.

"Det är viktigt att inriktningen kompletteras med en nära och löpande dialog mellan oss och uppdragsgivarna. Det handlar, enkelt uttryckt, om att se till att rätt underlag når rätt mottagare i rätt tid. Underrättelserna får ju ett verkligt värde först när de hjälper beslutsfattarna."

"Både Must och Regeringskansliet är utpräglade kunskapsorganisationer. På UD, som jag kommer ifrån, är många generalister. Det är fascinerande för mig att det på Must finns djup specialisterfarenhet inom så många olika områden."

När Daniel Olsson började arbeta på Must blev han positivt överraskad över hur nära Must samarbetar med andra myndigheter.

"Det samarbetet vill vi fortsätta att fördjupa. Det är absolut nödvändigt för att få bästa möjliga lägesbild och kunna möta både gränsöverskridande och icke-linjära hot."

"Must kombinerar en hög nivå av säkerhet med en stor öppenhet internt inom organisationen. Då menar jag både yrkesmässigt och i det sociala umgänget på arbetsplatsen. Det tror jag är en stor styrka."

Den snabba omvärldsutvecklingen innebär en hög efterfrågan på Musts insatser och ställer höga krav på organisationen.

"Det är en självklar uppgift att följa dagens hot och konfliktråden. Men det är lika viktigt att vi förstår hur de grundläggande geopolitiska och teknologiska förändringarna över tid påverkar Sveriges säkerhetspolitiska läge och förändrar hotens natur. Och vi måste redan i dag skapa förutsättningar för att Must ska kunna agera effektivt i den framtida miljön."

*"Kunskap är grunden
– och allt oftare också
frontlinjen – för
säkerhetspolitiken."*

SAMARBETE FÖR ATT MÖTA UTMANINGARNA

För att kunna möta de utmaningar som Sverige, Försvarsmakten och övriga delar av totalförsvaret står inför är det viktigt med samarbete både nationellt och internationellt.

Internationellt samarbete

Musts internationella samarbete med andra länders underrättelse- och säkerhetstjänster är omfattande och mycket viktigt för Musts verksamhet, eftersom Must inte har kapacitet att följa händelseutvecklingen i alla världens länder. Utvecklingen i omvärlden understryker behovet av internationellt samarbete och hur nödvändigt det är för att kunna kartlägga yttre hot mot Sverige, och för att kunna ge informativa och unika underlag till våra uppdragsgivare. Dessa samarbeten bidrar till ökad förståelse för den allt mer komplexa hotbilden som ofta överskrider landsgränser. Det kan handla både om bilaterala och multilaterala samarbeten och om utbyte av information om metoder, teknik, kapacitet, hot och bedömningar. Att bedriva kontaktverksamhet med andra länders underrättelse- och säkerhetstjänster är en internationellt accepterad arbetsform och förenlig med svensk lagstiftning (Lag 2000:130 om försvarsunderrättelseverksamhet). Verksamheten är tydligt reglerad och omgärdas av hög sekretess.

Även inom ramen för Försvarsmaktens deltagande i internationella militära operationer samarbetar Must med andra länder. Samarbetet rör bland annat utvecklingen och hotbilden i operationsområdena. På så sätt bidrar Must till ökad säkerhet för svensk och internationell militär och civil personal, och bidrar till den internationella styrkans förutsättningar att kunna lösa sina uppgifter och därigenom bidra till internationell fred och säkerhet.

Sverige har, liksom övriga medlemsstater i EU, förbundit sig att bidra med underrättelser till EUs utrikes-tjänst *European External Action Service* (EEAS). Must bidrar både genom att delge analyser och bedömningar och genom personal till EU-gemensamma analysfunktioner.

Samarbete med andra länders underrättelse- och säkerhetstjänster är omfattande och mycket viktigt för Must.

Nationellt samarbete

Under året har det nationella samarbetet utvecklats ytterligare. Must företräder Försvarsmakten som medlem i flera externa samverkansorgan.

Nationellt centrum för terrorhotbedömning (NCT) är en permanent arbetsgrupp med personal från Must, Säkerhetspolisen och FRA. NCT:s uppgift är att göra strategiska bedömningar av terrorhotet mot Sverige och svenska intressen utomlands på kort och lång sikt. NCT gör även analyser av händelser, trender och omvärldsutveckling med koppling till terrorism som berör eller kan komma att beröra Sverige och svenska intressen. Bedömningarna delges delar av Regeringskansliet samt myndigheter som ingår i Samverkansrådet mot terrorism och syftar till att ge tidig förvarning om förändringar som kan påverka hotbilden mot Sverige och svenska intressen och som kan kräva åtgärder. Samarbetet ger större möjligheter att ta tillvara den samlade kompetensen som finns vid Must, Säkerhetspolisen och FRA.

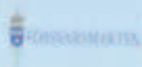
Ett annat gott exempel på myndighetsöverskridande samverkan är Samverkansgruppen för informationssäkerhet (SAMFI). Det är en sammanslutning av myndigheter som har ett särskilt utpekat ansvar för informationssäkerhetsfrågor i samhället. Must företräder Försvarsmakten i detta sammanhang. SAMFI genomför årligen konferensen Informationssäkerhet för offentlig sektor och i detta sammanhang företräder Must Försvarsmakten. Övriga myndigheter som ingår i SAMFI är Försvarets materielverk (FMV), FRA, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Post- och telestyrelsen (PTS), Polismyndigheten och Säkerhetspolisen.

Under hösten fick Försvarsmakten, FRA, Säkerhetspolisen och MSB i uppdrag av regeringen att förbereda inrättandet av ett nationellt cybersäkerhetscenter under 2020. Must har varit mycket delaktig i detta arbete och processen har ytterligare fördjupat den goda samverkan som finns mellan myndigheterna på cyberområdet. När cybersäkerhetscentret har etablerats finns förutsättningar att få en bättre myndighetsgemensam lägesbild av cyberhoten och vilka angrepp som sker. Genom ett närmare samarbete stärks förmågorna hos alla de medverkande myndigheterna.

Must bidrar även till att stärka kunskapen om signalskyddsfrågor inom totalförsvaret, bland annat genom de årligen återkommande centrala och regionala signalskyddsmötena.

KONFERENSEN INFORMATIONSSÄKERHET FÖR OFFENTLIG SEKTOR

ARRANGÖRER

FMV

PTS

FRA

Polisen

KONFERENSEN

INFORMATIONSSÄKERHET

Under året har det nationella samarbetet utvecklats ytterligare.

**ATT ARBETA I
KUNSKAPSORGANISATIONEN MUST**

FÖRSVARSMAKTEN

HÖGKVARTERET

Vill du jobba med några av
Sveriges främsta experter inom
IT- och informationssäkerhet?

På Must arbetar militära och civila experter med unika arbetsuppgifter som inte förekommer någon annanstans i Sverige.

Arbeta vid Must

Must är en kunskapsorganisation. Hos oss arbetar civila och militära experter inom en rad olika områden, som it- och informationssäkerhet, statskunskap, militärstrategi, matematik, kryptologi, beteendevetenskap och ekonomi. Att våra medarbetare har rätt kompetenser är avgörande för att Must ska kunna leverera i enlighet med vårt uppdrag.

Våra medarbetare har inom många ämnesområden helt unika kompetenser. Det bidrar till att skapa en dynamisk och utvecklande arbetsplats, där alla på olika sätt bidrar till vår vision om ett säkrare Sverige i en osäker värld.

Många av våra medarbetare väljer att stanna länge hos oss. Vi har byggt upp en stark gemenskap och det finns en stolthet över att arbeta vid Must. Av våra medarbetare är ca 30 procent kvinnor. Must har ca 30 procent militär personal och ca 70 procent civil.

Must söker ständigt nya medarbetare och lediga tjänster läggs ut på www.forsvarsmakten.se/ledigajobb

Must deltar också i konferenser, mässor och karriärdagar. Där kan den som är intresserad av att arbeta på Must få möjlighet att träffa företrädare för vår organisation och ställa frågor om Must som arbetsplats och hur en vanlig dag kan se ut. Under 2019 har Must till exempel deltagit på en karriärdag anordnad av Försvarshögskolan och på Kungliga Tekniska Högskolans arbetsmarknadsmässa Armada.

Den som är intresserad är alltid välkommen att kontakta Must på följande adress:
hkv-rekrytering-must@mil.se

Medarbetarintervju: Jag får ett stort förtroende

På Must finns det många olika chefsbefattningar och flera olika chefsnivåer. Här nedan berättar Karin som är avdelningschef på Musts ledningskontor om sin roll.

Karin är statsvetare och började på Must som analytiker för nio år sedan. Hon är civilanställd och har tidigare bland annat tjänstgjort i en av Försvarsmaktens militära insatser utomlands. Karin har under åren på Must fått möjlighet att arbeta med olika analysområden och provat olika typer av tjänster. Tjänsten som avdelningschef tillträdde hon för två år sedan.

"Att vara chef på Must innebär en väldigt varierad vardag. Rutinuppgifter varvas med många oväntade – ofta hastigt uppkomna – uppgifter."

Organisationen litar på sina chefer och sätter stor tilltro till att alla löser sina uppgifter. Ofta får cheferna stor frihet att utforma sina roller och påverka det egna arbetet.

"Jag tycker att jag får ett stort förtroende och jag trivs väldigt bra här."

Möjligheterna att bredda sin kunskap, och den starka lojalitet som finns mellan kollegorna är några av anledningarna till att Karin har stannat länge inom organisationen. Att det finns många olika kompetenser och erfarenheter bidrar till att trivseln är hög på Must.

"Det märks också att det är en värderingsstyrd organisation dit många medarbetare söker sig eftersom man upplever att arbetsuppgifterna är meningsfulla och viktiga, för Försvarsmakten och i förlängningen för Sverige."

"Det märks också att det är en värderingsstyrd organisation dit många medarbetare söker sig eftersom man upplever att arbetsuppgifterna är meningsfulla och viktiga, för Försvarmakten och i förlängningen för Sverige."

Medarbetarintervju: WEBBUND

Musts webbunderrättelseavdelning har hela internet som arbetsfält vilket innebär ständiga utmaningar för dess osint-specialister, dvs. experter på öppna källor, som jobbar här. Internet är komplext och svårnavigerat och i ständig förändring. Därför måste även medarbetarna vara flexibla och ha ett stort intresse för ny teknik och nya utmaningar.

Möjligheterna med det informationsflöde som finns på internet är oändliga och det ställer stora krav på att varje medarbetare behärskar såväl ny teknik som aktuella lagar. Det är även viktigt att ha stor kunskap om specifika områden och språkkunskaper.

Kin har jobbat som osint-specialist på avdelningen i snart fem år.

"Vi gör det mesta som har med webben att göra. Det kan handla om automatiserad inhämtning med inhämtningsprogram, att bearbeta stora datamängder med bearbetningsprogram och att tolka informationen för att sedan sammanställa den till en rapport."

Teknikerna jobbar främst med dataprogram, medan osint-specialisterna följer och tolkar specifika händelser och konflikter i omvärlden. De som jobbar på avdelningen är allt från statsvetare, språkvetare, journalister, jurister och programmerare och det är framför allt kombinationen av kompetenser som skapar mervärde.

"Jag känner att jag gör något viktigt för Sverige, och det är nog en viktig drivkraft för de allra flesta här. Jag har väldigt bra kollegor och vi har alltid stimulerande diskussioner med högt i tak. Vår domän förändras så snabbt att vi hela tiden måste lära oss ny teknik och det är därför mycket positivt att vi har utrymme för kompetensutveckling. Det finns även möjlighet att ta del av annan utbildning, som universitetskurser eller språkutbildning."

En av utmaningarna med jobbet är att webben förändras så snabbt. Domäner kan försvinna över en natt, kod kan ändras så att vissa verktyg vi har blir obrukbara.

"Vi måste ha förmåga att snabbt kunna anpassa oss."

SVERIGE OCH OMVÄRLDEN

En världsordning under press

Sverige påverkas både av det som händer geografiskt nära oss och av globala trender, händelser och relationer. Under året har Must följt utvecklingen i omvärlden för att kunna ge våra uppdragsgivare unika och efterfrågade analyser och bedömningar.

Det globala säkerhetspolitiska läget präglas av osäkerhet och instabilitet. Den liberala och regelbaserade världsordning som utgjort grunden för det internationella systemet under lång tid står under press. Den europeiska säkerhetsordningen har på ett avgörande sätt försvagats av Rysslands agerande. Tendensen är en tillbakagång för demokrati, rättsstatlighet, respekt för normer och folkrätt och för multilateralt samarbete. Traditionella samarbetsmönster och intressegemenskaper kan inte längre i alla sammanhang tas för givna.

Samtidigt hårdnar den politiska, militära och ekonomiska konkurrensen mellan stormakterna, som i allt högre grad definierar sina intressen som nationella. Denna konkurrens utspelas globalt – även i Sveriges närområde – och inom allt fler sektorer. De militära maktmedlen är fortsatt centrala, liksom cyber och information. Även till exempel handel, investeringar och tillgång till teknologi kopplas allt tydligare till säkerhetspolitiska intressen av dessa ledande aktörer.

Asien och särskilt Kinas ökade politiska och ekonomiska makt är av grundläggande betydelse för förändringarna i det internationella systemet. Både Kina och Ryssland försöker på olika sätt att utmana USA:s ledande ställning i världspolitiken. Hur relationen mellan Kina och USA utvecklas utgör den enskilt viktigaste faktorn för den globala geopolitiska och geoekonomiska utvecklingen under överskådlig tid.

I den globala stormaktskonkurrensen riskerar små och medelstora europeiska länder att i högre grad utsättas för kraftfulla påtryckningar av aktörer både inom och utom Europa. I ljuset av den utvecklingen har den nytillträdde EU-kommissionen utlovat en "geopolitisk" agenda. Sveriges säkerhet påverkas av EU:s sammanhållning och handlingsförmåga, samt av hur EU:s framtida relation till Storbritannien kommer att utformas. USA:s engagemang i Europa och i vårt närområde förblir av vital betydelse.

Konflikternas karaktär förändras. De utspelas oftare i det fördolda och förnekbara, förs ibland genom ombud, på många olika arenor och med både militära och en bred palett av andra maktmedel. Många av utmaningarna ligger i ett gränsland mellan krig och fred. Detta gäller både i vårt närområde och i den större omvärlden.

Kärnvapen kommer även fortsatt fungera som strategisk avskräckning. Teknisk utveckling inom bland annat bioteknik medför risk för ytterligare spridning av massförstörelsevapen. Samtidigt försvagas och ifrågasätts internationella rustningskontroll- och ickespridningsregimer.

Terrorism, svaga stater och gränsöverskridande kriminalitet utgör fortsatt ett hot mot stabiliteten i många regioner. I till exempel Sahelregionen förstärks problemen av klimatförändringarnas följder.

Sverige påverkas både av det som händer geografiskt nära oss och av globala trender, händelser och relationer.

Utvecklingen i Europa

Rysslands agerande, främst när det gäller aggressionen mot Ukraina och den illegala annekteringen av Krim, har allvarligt försvagat den europeiska säkerhetsordningen. Det säkerhetspolitiska läget i Europa och i Sveriges närområde har försämrats. Ryssland har visat sig berett att bruka militära medel för att uppnå politiska mål.

Den transatlantiska länken är fortsatt avgörande för Europas säkerhet och stabilitet. Det är av stor betydelse att Nato upprätthåller trovärdigheten i alliansens kollektiva säkerhetsgarantier. Nato upprätthåller en så kallad förstärkt framskjuten närvaro (eFP, enhanced Forward Presence) närvaro i Estland, Lettland, Litauen och Polen, sammansatt av ett flertal Nato-länder, och ökar sin snabbinsatsförmåga.

Nato är beroende av amerikansk militär förmåga för att kunna försvara alla medlemsländer från eventuella angrepp. Detta ska även ses i ljuset av en god rysk förmåga att kraftsamla sin militära förmåga till offensiva operationer i sitt närområde.

Det finns en europeisk vilja att ta ett ökat ansvar för sin egen säkerhet, mot bakgrund av det försämrade säkerhetspolitiska läget och osäkerheten om USA:s vilja och förmåga att engagera sig fullt ut i Europa. Försvarsutgifterna ökar åter i Europa. Flera länder strävar efter att uppfylla Natos målsättning om att försvarsutgifterna ska närma sig minst två procent av BNP senast 2024.

En rad initiativ har tagits för att stärka EU:s försvarspolitiska samarbete. Den nytilträdde EU-kommissionen har förklarat sig ha en geopolitisk agenda, som syftar till att stärka europeisk handlingsfrihet och inflytande på i första hand ekonomiska och teknologiska områden. EU:s framtida utveckling påverkas av den framtida relationen mellan Storbritannien och unionen.

Storbritannien, Frankrike och Tyskland är de ledande europeiska staterna inom försvars- och säkerhetspolitiken. Frankrike driver på för en ökad självständig europeisk militär förmåga. President Macron har också tagit initiativ till en fördjupad säkerhetspolitisk bilateral dialog med Ryssland. Storbritannien ser kritiskt på Frankrikes strävan efter europeisk strategisk autonomi och betonar Natos betydelse för Europas säkerhet.

Storbritannien förstärker sitt militära engagemang i norra Europa. Både Storbritannien och Frankrike kommer att behöva göra stora investeringar de kommande åren för att vidmakthålla sin kärnvapenförmåga, avsedd för strategisk avskräckning. Tyskland ser som sitt centrala intresse att bevara sammanhållningen och handlingsförmågan i EU och i Nato. Landet avser att öka sina militära utgifter till 1,5 procent av BNP 2024.

Utvecklingen i Sveriges närområde

Det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har försämrats över tid. Här ställs Rysslands intressen tydligast mot övriga europeiska länder och USA:s intressen. Vårt närområde karaktäriseras av ökad utplacering av militära styrkor och ökad militär aktivitet. Detta innebär ökad risk för militära incidenter och konfrontation som i värsta fall kan leda till att en situation eskalerar.

Om det skulle uppstå en militär konflikt mellan Ryssland och Nato i Östersjöområdet kommer Nato att vara beroende av att kunna transportera förstärkningar till de baltiska länderna, samt att kunna använda sina flygstridskrafter. Kombinationen av militärgeografi och rysk förmåga till långräckviddig bekämpning gör att transporter av förstärkningar är riskabla och resurskrävande. Sverige blir oundvikligen påverkat om en säkerhetspolitisk kris eller väpnad konflikt uppstår i vårt närområde, som i en sådan situation skulle utgöra ett gemensamt operationsområde.

Pågående förstärkningar av den militära förmågan i Baltikum och Polen ökar Natos så kallade tröskeffekt mot angrepp från Ryssland. Detta inkluderar både ländernas egna försvarsmakter och framgrupperade mindre styrkor från andra Natoländer, (eFP). Syftet med den multilaterala sammansättningen är bland annat att förstärka avskräckningen, då ett flertal Nato-länder i händelse av ett angrepp genast skulle dras in i stridshandlingar, vilket skulle leda till ett självklart tryck att aktivera Natofördragets artikel 5.

Arktis ökande betydelse

Den strategiska betydelsen av Arktis ökar. Orsakerna är ekonomiska, säkerhetspolitiska och militärstrategiska. Ryssland, Kina och USA utökar sin närvaro i regionen, som utgör en del av Sveriges närområde.

Klimatförändringarna kommer på sikt att öka möjligheterna att utvinna naturresurser framförallt olja och gas, och att bedriva sjöfart på de arktiska farlederna. Nordostpassagen sträcker sig längs Rysslands norra kust och förkortar handelsvägen mellan Asien och Europa. Bland annat Ryssland och Kina har ett strategiskt intresse av att farleden utvecklas till att bli en kommersiell handelsväg. Ryssland och Kina samarbetar i Arktis, bland annat om investeringar i energisektorn, men har på flera områden skilda intressen.

Arktis är av avgörande militärstrategiskt värde för Ryssland eftersom de isfria hamnarna vid Kolahalvön möjliggör basering av de strategiska kärnvapenubåtarna med tillgång till världshaven. I händelse av en konflikt mellan Ryssland och USA kan luftrummet över Arktis användas av strategiskt bombflyg vilket innebär att förmåga till förvarning i Arktis är mycket viktig. Ryssland fortsätter sin militära uppbyggnad i Arktis. Denna har främst defensiva syften, men bidrar också till att understödja Rysslands anspråk som stormakt i regionen.

Den strategiska betydelsen av Arktis ökar.

Rysslands agerande

Försämringen av det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde är orsakad av Rysslands agerande. Rysslands målsättningar innefattar regimstabilitet och att bibehålla eller stärka landets ställning som autonom stormakt. Rysslands politiska ledning ger uttryck för att landet, i kraft av sin ställning som stormakt, anser sig ha rätt till en intressesfär som sträcker sig utöver det egna territoriet.

Rysslands agerande under 2000-talet visar att landet är berett att agera ensidigt med en mängd olika medel för att uppnå sina mål, och att opportunistiskt ta vara på de möjligheter som dyker upp. Agerandet i Georgien, på Krim och i östra Ukraina och i Syrien visar att detta även innefattar militära medel. Ryssland har visat sig ha en låg tröskel för att ta till militära medel, eller för att med andra medel försöka påverka andra länders agerande och handlingsfrihet.

Ryssland fortsätter att vara ekonomiskt beroende av råvaruexport, vilket gör landet sårbart för prisvariationer för olja och andra råvaror. De militära utgifterna fortsätter dock att vara högt prioriterade i den ryska ekonomin. Det militära området fredas i möjligaste mån från nedskärningar.

Ryssland fortsätter sin militärreform och sitt beväpningsprogram, men takten i genomförandet blir något långsammare än ursprungligen planerat med hänsyn till den statsfinansiella situationen. Prioritet ges till långgräckviddiga vapensystem mot mark-, sjö- och luftmål samt till stridsflyg. Den ryska militära förmågan fortsätter att öka under hela perioden 2018–2025. Grunden till förmågeökningen lades tidigt under 2000-talet, framför allt beväpningsprogrammet från 2008.

Totalt sett är Ryssland fortsatt militärt underlägset USA och Nato. Ryssland har däremot förmåga att vara militärt överlägset regionalt, och under begränsad tid. Detta till följd av att Nato och Europa är beroende av amerikanska styrkeförstärkningar i händelse av konflikt och att dessa styrkeförstärkningar behöver förflyttas från Nordamerika.

Kärnvapeninnehavet syftar till strategisk avskräckning och uppfattas vara centralt för Rysslands ställning som stormakt. Ryssland har moderniserat såväl sina strategiska som taktiska kärnvapen, och genomför regelbundet kärnvapenövningar.

Ryssland utvecklar och använder metoder för icke-linjär krigföring, vilket innebär att icke-militära och militära medel kombineras för att uppnå ett bestämt mål utifrån en specifik situation. Syftet är att utnyttja svagheter inom ett land och mellan länder och att kunna utöva påtryckningar för att kunna nå de egna målsättningarna. Ett centralt ryskt mål är att skapa eller förstärka splittring inom och mellan de västliga länderna.

Utvecklingen i Mellanöstern

Mellanöstern präglades under 2019 av konflikt och instabilitet. Inbördeskrig och mellanstatliga konflikter har pågått med varierande intensitet. På de olika arenorna agerar väpnade aktörer i lokala konflikter som allierade till eller ombud för regionala stormakter, främst Iran och Saudiarabien. Regionen är också en arena för global kraftmätning mellan USA och Ryssland.

I Syrien är regimen inte längre militärt hotad, men den har stora svårigheter att ta tillbaka de områden som kontrolleras av rebeller, eller av Turkiet och USA. En lösning på konflikten förefaller avlägsen, och frågan om återuppbyggnad är ännu olöst. Irak skakas av politisk och social turbulens, även om säkerhetsläget generellt sett har förbättrats. Den pågående maktkampen i Bagdad förhindrar nödvändiga reformer, och detta har ökat klyftan mellan den styrande eliten och befolkningen. Relationen mellan USA och Iran försämrades succesivt under hösten 2019.

Den amerikanska attacken i Irak mot Qassem Suleimani de första dagarna 2020 och efterföljande attacker mot internationella militärbaser bidrog till ett ökat spänningsläge.

I Jemen kan förutsättningarna för en politisk lösning ha förbättrats efter Förenade Arabemiratens trupp-tillbakadragande. Samtidigt finns det risk att Jemen, precis som hela regionen, påverkas negativt av det skärpta läget mellan Iran och USA.

Vid sidan av kampen mot terrorism, strävar USA efter att minska Irans inflytande i Mellanöstern. USA balanserar ambitionen att minska sitt militära engagemang i bland annat Syrien mot andra intressen som innebär att man fortsatt är en central aktör med omfattande militär närvaro. Ryssland stärker samtidigt sitt inflytande, och försöker löpande utnyttja de tillfällen då USA tvekar eller minskar sitt engagemang i regionen.

Daesh och al-Qaida har fortsatt att vara de dominerande terroristorganisationerna i Mellanöstern under året och sannolikt kommer de att fortsätta spela en sådan roll även 2020. Daesh är starkt tillbakapressat, men 2019 utfördes flera attentat i Daeshs namn, och organisationen har genom mediekanaler uppmanat sina sympatisörer att genomföra attentat. Till skillnad från Daesh har al-Qaida hållit en medialt lägre profil i Mellanöstern. Detta för att inte tilldra sig ökat intresse från utomstående och därmed lite mer ostört få större möjlighet att bygga upp organisationens verksamhet.

Utvecklingen i Afrika

Delar av Afrika förväntas ha en positiv ekonomisk utveckling med ökad demokratisering och stabilitet under kommande år. Jämfört med den positiva bilden av Afrikas utveckling i början av 2010-talet har dock de säkerhetspolitiska förutsättningarna försämrats.

I Nordafrika och Sahelområdet sker en islamistisk radikalisering. Radikaliseringen kommer möjligen att fortsätta öka och leda till ytterligare konflikter mellan politisk islam och salafism. Regionens militärregimer, exempelvis de i Algeriet och Egypten, kan komma att bli än mer repressiva i sina försök att stävja denna utveckling. Inblandningen av externa aktörer i konflikten i Libyen ökade under 2019. Den fick därmed en geopolitisk dimension.

Områden i Afrika som präglas av laglöshet och avsaknad av statlig kontroll kommer att öka. Utmärkande för konflikterna i dessa laglösa områden är att de präglas av spänningar mellan olika etniska grupper. Afrikanska unionens (AU) förmåga till politisk men framförallt militär krishantering har fortsatt varit svag.

Sahelområdet, särskilt det så kallade tregränsområdet mellan Mali, Burkina Faso och Niger, har sett en kraftig ökning av antalet våldsincidenter och ett förvärrat säkerhetsläge under 2019. Den negativa utvecklingen kan komma att få ytterligare regional spridning.

Befolkningsökning, ojämn fördelning av resurser och negativ säkerhetsutveckling driver sammantaget på migrationsflöden inom och ut från Afrika.

USA

USA är fortsatt den ledande aktören i det internationella systemet och världens starkaste militärmakt. Trots ökade isolationistiska strömningar i den amerikanska debatten förblir USA en global aktör med globala intressen. Det amerikanska internationella engagemanget är dock i högre grad än tidigare beroende av vilka direkta amerikanska intressen som anses stå på spel. På det militära området lägger den nuvarande administrationen också stor vikt vid allierades och partnerländers egna försvarssatsningar.

Den amerikanska nationella säkerhets- och försvarsstrategierna utgår från en situation av global konkurrens mellan stormakterna, där i första hand Kina och Ryssland ses som utmanare. Kina ses som den huvudsakliga geopolitiska och – ekonomiska konkurrenten, medan Ryssland främst betraktas som ett säkerhetspolitiskt hot. De större säkerhetsutmaningar som USA ser gäller förutom dessa båda länder även Iran, Nordkorea och terrorism.

USA fortsätter att vara militärtekniskt ledande och fortsätter att inrikta sig på militär förmåga och militärteknik för global styrkeprojektion och för fjärrbekämpning, inklusive obemannade system. Avsevärda ansträngningar görs för att åter förbättra förmågan till strid mot kvalificerade statliga motståndare. Erfarenheterna från bland annat Afghanistan och Irak gör att USA föredrar att genomföra militära operationer utan att sätta in större markförband. USA har under de senaste åren ökat sin försvars- och beredskapsförmåga i Europa, inklusive i Sveriges närområde.

Kärnvapeninnehavet fortsätter att vara centralt och nuvarande kärnvapenförmåga vidmakthålls. Syftet är alltså strategisk avskräckning. USA inrättade under 2019 *Space Force* som en egen försvarsgren till följd av att rymden har ökat i betydelse som möjlig krigsskådeplats.

Det statsfinansiella läget, med en lång period av budgetunderskott och stor statsskuld, kan komma att påverka de framtida amerikanska försvarsutgifterna. Hittills syns dock inga tecken på att försvarsutgifterna skulle styras mer av statsfinansiella hänsyn än av hotuppfattning.

Kinas växande globala inflytande

Kinas växande globala inflytande har en stark påverkan på det internationella systemet och får säkerhetspolitiska konsekvenser, även i Sveriges närområde. Regeringen definierade under 2019 i en skrivelse till riksdagen sitt förhållningssätt till Kina utifrån ett helhetsperspektiv där nyttan för det svenska samhället står i centrum samtidigt som Sveriges säkerhet inom alla områden säkerställs.

Kinas framväxt och ambitioner innebär utmaningar för den rådande världsordningen. Det kinesiska kommunistpartiet arbetar för att den globala arenans spelregler ska omformas i syfte att bättre passa dess synsätt, vilket Kina målmedvetet arbetar för i internationella organisationer.

Kina har världens näst största försvarsutgifter och landets försvarsmakt moderniseras i snabb takt. USA ser Kina som sin geopolitiska huvudkonkurrent. Förhållandet mellan de båda länderna är av stor betydelse för hela det internationella systemets utveckling. Kinas relation med Ryssland är god, men det finns underliggande spänningar.

Infrastrukturprojektet "Den nya Sidenvägen" (*Belt and Road Initiative*, BRI) är ett av den kinesiska regimens främsta verktyg för sina globala ambitioner. Kinesiska investeringar i stora hamnprojekt runtom i världen är ett exempel på detta. BRI är världsomspännande och innefattar därmed även Europa och Sverige. Sedan 2018 är även de arktiska farlederna inkluderade i projektet. De kinesiska investeringarna i Europa har ökat kraftigt, inte minst i högteknologiska sektorer. Farhågor har rests kring politiska beroendeförhållanden, nationella säkerhetsintressen och effekter på de berörda ländernas konkurrenskraft.

Kommunistpartiets ställning inom alla delar av samhället har ytterligare stärkts under senare år. Partiets fortsatta maktinnehav bygger till stor del på förmågan att fortsatt kunna leverera en stark ekonomisk tillväxt och hantera en rad interna utmaningar. Kinas ekonomiska och politiska tyngd gör att landets utveckling får globala konsekvenser.

人民日报

RENMIN RIBAO

2017年10月26日
26
星期四
（国内统一刊号：CN11-001）
零售每份5分
广告刊例：010-63096000
印刷：北京人民印刷厂

习近平应约同美国总统特朗普通电话 特朗普通祝中共十九大胜利召开，祝贺习近平再次当选中共中央总书记

新华社北京10月26日电 中共中央总书记、国家主席、中央军委主席习近平26日上午10时15分应约同美国总统特朗普通电话，就中美元首首次通电话，就中美关系和两国共同关心的国际国内问题交换了意见。习近平表示，中共十九大是在中国进入全面建成小康社会决胜阶段的关键时刻召开的一次重要会议，必将取得圆满成功。习近平再次当选中共中央总书记，是党和人民的重托，也是国际社会的广泛期待。中美关系事关两国人民利益和世界和平稳定，双方应本着相互尊重、平等互利的原则，推动中美关系不断向前发展。

习近平同志主持会议并作重要讲话 习近平李克强栗战书汪洋王沪宁赵乐际韩正任中央政治局常委 党的十九届一中全会产生中央领导机构

习近平同志

（新华社北京10月26日电）中国共产党第十九次全国代表大会26日上午在人民大会堂举行第二次全体会议，选举产生了新一届中央领导机构。习近平、李克强、栗战书、汪洋、王沪宁、赵乐际、韩正当选为中央政治局常委。习近平在会上的讲话，为全党全国各族人民指明了前进方向、注入了强大动力。

光明日报

GUANGMING RIBAO

2017年10月26日 星期四 总第19949号 第15版
光明网: <http://www.gmw.cn> 服务热线: 010-67190000 (北京) 010-67190000 (上海)

习近平应约同美国总统特朗普通电话 特朗普通祝中共十九大胜利召开，祝贺习近平再次当选中共中央总书记

新华社北京10月26日电 中共中央总书记、国家主席、中央军委主席习近平26日上午10时15分应约同美国总统特朗普通电话，就中美元首首次通电话，就中美关系和两国共同关心的国际国内问题交换了意见。习近平表示，中共十九大是在中国进入全面建成小康社会决胜阶段的关键时刻召开的一次重要会议，必将取得圆满成功。习近平再次当选中共中央总书记，是党和人民的重托，也是国际社会的广泛期待。中美关系事关两国人民利益和世界和平稳定，双方应本着相互尊重、平等互利的原则，推动中美关系不断向前发展。

习近平同志主持会议并作重要讲话 习近平李克强栗战书汪洋王沪宁赵乐际韩正任中央政治局常委 党的十九届一中全会产生中央领导机构

习近平同志

（新华社北京10月26日电）中国共产党第十九次全国代表大会26日上午在人民大会堂举行第二次全体会议，选举产生了新一届中央领导机构。习近平、李克强、栗战书、汪洋、王沪宁、赵乐际、韩正当选为中央政治局常委。习近平在会上的讲话，为全党全国各族人民指明了前进方向、注入了强大动力。

中国体育报

CHINA SPORTS DAILY

（国内统一刊号：CN11-001）

2017年10月26日
26
星期四
（国内统一刊号：CN11-001）
零售每份5分
广告刊例：010-63096000
印刷：北京人民印刷厂

习近平应约同美国总统特朗普通电话 特朗普通祝中共十九大胜利召开，祝贺习近平再次当选中共中央总书记

新华社北京10月26日电 中共中央总书记、国家主席、中央军委主席习近平26日上午10时15分应约同美国总统特朗普通电话，就中美元首首次通电话，就中美关系和两国共同关心的国际国内问题交换了意见。习近平表示，中共十九大是在中国进入全面建成小康社会决胜阶段的关键时刻召开的一次重要会议，必将取得圆满成功。习近平再次当选中共中央总书记，是党和人民的重托，也是国际社会的广泛期待。中美关系事关两国人民利益和世界和平稳定，双方应本着相互尊重、平等互利的原则，推动中美关系不断向前发展。

习近平同志主持会议并作重要讲话 习近平李克强栗战书汪洋王沪宁赵乐际韩正任中央政治局常委 党的十九届一中全会产生中央领导机构

（新华社北京10月26日电）中国共产党第十九次全国代表大会26日上午在人民大会堂举行第二次全体会议，选举产生了新一届中央领导机构。习近平、李克强、栗战书、汪洋、王沪宁、赵乐际、韩正当选为中央政治局常委。习近平在会上的讲话，为全党全国各族人民指明了前进方向、注入了强大动力。

53601.COM

2017年10月26日
星期四
（国内统一刊号：CN11-001）
零售每份5分
广告刊例：010-63096000
印刷：北京人民印刷厂

中国青年报

习近平应约同美国总统特朗普通电话 特朗普通祝中共十九大胜利召开，祝贺习近平再次当选中共中央总书记

新华社北京10月26日电 中共中央总书记、国家主席、中央军委主席习近平26日上午10时15分应约同美国总统特朗普通电话，就中美元首首次通电话，就中美关系和两国共同关心的国际国内问题交换了意见。习近平表示，中共十九大是在中国进入全面建成小康社会决胜阶段的关键时刻召开的一次重要会议，必将取得圆满成功。习近平再次当选中共中央总书记，是党和人民的重托，也是国际社会的广泛期待。中美关系事关两国人民利益和世界和平稳定，双方应本着相互尊重、平等互利的原则，推动中美关系不断向前发展。

习近平同志主持会议并作重要讲话 习近平李克强栗战书汪洋王沪宁赵乐际韩正任中央政治局常委 党的十九届一中全会产生中央领导机构

（新华社北京10月26日电）中国共产党第十九次全国代表大会26日上午在人民大会堂举行第二次全体会议，选举产生了新一届中央领导机构。习近平、李克强、栗战书、汪洋、王沪宁、赵乐际、韩正当选为中央政治局常委。习近平在会上的讲话，为全党全国各族人民指明了前进方向、注入了强大动力。

Kinas växande globala inflytande har en stark påverkan på det internationella systemet och får säkerhetspolitiska konsekvenser, även i Sveriges närområde.

Försvarsmaktens internationella operationer

Försvarsmaktens deltagande i internationella operationer syftar dels till att dämpa konflikter och bygga säkerhet tillsammans med andra, dels till att utveckla Försvarsmakten. De internationella operationerna är en del av värdefulla internationella samarbeten, de bidrar till interoperabilitet (förmåga att samverka) och till förmågeutveckling inom vissa områden.

Försvarsmakten ser även framöver att de internationella operationerna fyller en betydelsefull roll.

Must bidrar med både underrättelser och hotbedömningar till de internationella operationerna. Musts förbandsdel Nationella underrättelseenheten (NUE), bidrar även med personal som tjänstgör i operationsområdena.

Medarbetarintervju: Det är viktigt att vara på plats

Lina är analytiker på Musts förband NUE och hennes fokusområde är Somalia. Arbetsort är Stockholm, men med jämna mellanrum arbetar hon också i Mogadishu.

Lina börjar gärna dagen med en löprunda på stranden, innan det blir för varmt.

"Träning är mitt sätt att ladda batterierna på."

Situationen i Somalia är komplex och konfliktytorna är många. Den politiska utvecklingen, det rådande säkerhetsläget, och mängden aktörer som har intressen i landet gör det är svårt att få en helhetsbild.

"Arbetet blir mer och mer intressant ju bättre kunskap jag får om utvecklingen."

Den främsta uppgiften för förbandet i Somalia är att analysera säkerhetsläget för den svenska militära personal som ingår i den europeiska utbildningsinsatsen EUTM, men analyserna ligger även till grund för beslutsfattande inom hela kontingenten.

När en av EUTM:s konvojer utsätts för en attack med en bilburen bomb, eller när grannförläggningen, där FN:s personal bor, beskjuts med granater måste Lina och hennes kollegor snabbt skaffa så mycket information som möjligt och se till att den kommer fram till chefer på plats. Informationen skickas även snabbt hem till analytikerna på Must och bidrar på så sätt till bedömningarna om utvecklingen. Det huvudsakliga arbetet är långsiktigt och den analys som görs måste till exempel svara på frågan om det är tillräckligt säkert för svensk personal att röra sig utanför förläggningen i Mogadishu.

Dagarna i operationsområdet är intensiva. Samverkansmöten varvas med att skriva rapporter och löpande ha koll på informationen som kommer i öppna källor. Dessutom sker täta kontakter med annan svensk personal i området.

"Sverige är ett litet land med få personer på plats, därför är samarbetet extra viktigt."

Arbetet i operationsområdet kan vara både fysiskt och psykiskt krävande, men trots riskerna tycker Lina att det är viktigt att under perioder vara på plats.

"Här finns många kompetenta och erfarna människor att lära sig av och diskutera med. Mogadishu är den absolut bästa platsen att vara på för att få en bättre förståelse för Somalia och hur regionen utvecklas säkerhetspolitiskt."

Försvarsattachéverksamheten: Med världen som arbetsfält

Sveriges försvarsattachéer är en viktig tillgång för Sveriges utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik. Attachéerna representerar Sverige och Försvarmakten och bidrar genom sitt arbete till väl fungerande relationer och samarbeten mellan Sverige och andra länder. Attachéernas kunskap om de länder de arbetar i och den öppna informationsinhämtning som de bedriver stärker även Musts förmåga att göra bedömningar och bidra till tidig förvarning.

Försvarsattachéer är officerare med gedigen erfarenhet från olika delar av Försvarmakten. De erfarenheter som attachéerna får under tjänstgöringstiden är värdefulla och efter avslutad tjänst kan dessa erfarenheter bidra till Försvarmaktens utveckling. Därför ser Must gärna att en attachétjänstgöring sker i mitten av karriären.

En försvarsattachés uppgifter omfattar öppen informationsinhämtning som innebär att följa och bedöma den försvarsrelaterade utvecklingen i landet och rapportera om denna. En försvarsattaché ska även stödja till exempel vid bilaterala möten, förberedelser för gemensamma operationer och övningar. Försvarsavdelningarna är samlokaliserade med ambassaderna i respektive land. Ett nära samarbete med den svenska ambassaden och ambassadören är av stor betydelse för attachéns arbete. Attachén är också rådgivare åt ambassadören i militära frågor.

I uppdraget som försvarsattaché ingår även att biträda svenska myndigheter och företag i frågor som berör materielsamarbeten och exportstöd. Attachén stödjer även företrädare för det svenska totalförsvaret i samband med besök.

Fakta: Försvarsattachéer

Försvarsattachéorganisationen omfattar 26 försvarsavdelningar med 30 försvarsattachéer och fyra resande försvarsattachéer. En försvarsavdelning kan ha ett eller flera länder sidoackrediterade. Sammantaget är Försvarmakten på detta sätt representerad i 64 länder. Försvarsattachéerna lyder under överbefälhavaren och chefen för Must.

SÄKERHET FÖR FÖRSVARSMAKTEN

Militära säkerhetstjänsten under 2019

2019 har varit ytterligare ett år där trycket på den militära säkerhetstjänsten varit högt. Främmande underrättelseverksamhet i Sverige och mot svenska intressen utomlands ligger på en fortsatt hög nivå. Främmande makts inhämtning sker både personbaserat och tekniskt genom signalspaning och dator-nätverksoperationer.

Olika former av tillträdesbrott vid övningsområden och skyddsobjekt är allvarliga och kan innebära risker både för den enskilde och för försvaret av Sverige. Under året väcktes till exempel åtal mot en man som kartlagt en stor mängd skyddsobjekt. I början av 2020 dömdes mannen till ett års fängelse i första instans. Fallet är ett av flera som kommer att aktualiseras under 2020.

Gränsytorna mellan olika myndigheters ansvar och mandat kan utgöra en sårbarhet och användas av en motståndare både för påverkan och för underrättelseinhämtning. Säkerhetstjänsten har därför fortsatt att utveckla samarbetet med andra myndigheter och med näringslivet. Ett exempel på samverkan under 2019 är arbetet med förberedelserna för att skapa ett nationellt cybersäkerhetscenter. Försvarmakten, Säkerhetspolisen, FRA och MSB förbereder på uppdrag av regeringen ett center som ska ge myndigheter och annan samhällsviktig verksamhet stöd inom cybersäkerhet. Ett annat bra exempel på samverkan är uppbyggnaden av totalförsvaret där Musts säkerhetsskolor, tillsammans med Säkerhetspolisen bidragit med utbildning inom säkerhetsskydd för personal inom totalförsvaret.

Den nya säkerhetsskyddslagen som trädde i kraft 1 april 2019 har också riktat fokus på säkerhetsskyddsarbetet i hela samhället. Lagen omfattar nu all säkerhetskänslig verksamhet både inom offentlig och privat sektor. Viktiga inslag i den nya lagstiftningen är att informationssystem inte bara ska skyddas så att information inte ska kunna inhämtas av obehöriga. Det ställs även krav på tillgänglighet till systemen och att informationen i systemen inte ska kunna påverkas av obehöriga.

Det har under året också förekommit diskussioner, både på politisk nivå och mellan myndigheter och privata aktörer, om uppbyggnaden av telekommunikationsinfrastrukturen för 5G. Digitaliseringen ger fantastiska möjligheter för samhällsutvecklingen, men den innebär också ökade risker när samhället i allt högre grad blir beroende av telekommunikation.

Allt fler samhällsviktiga funktioner inom exempelvis sjukvård, transportsektorn, energiförsörjningen och industrins styr- och reglersystem är idag uppkopplade mot internet. Detta påverkar såväl Försvarmakten som totalförsvaret i övrigt. Det är därför viktigt att infrastrukturen byggs på ett säkert sätt redan från början. Förändringar i lagen om elektronisk kommunikation antogs i november 2019. Dessa förändringar innebär bland annat att tillstånd för elektronisk kommunikation får förenas med villkor om krav som är av betydelse för Sveriges säkerhet. Förändringarna i lagen började gälla 1 januari 2020.

Främmande makt's inhämtning sker både personbaserat och tekniskt genom signalspaning och datornätverksoperationer.

Ökat ansvar inom signalskydd

Med den nya säkerhetsskyddslagen och tillhörande förordning har Försvarmakten fått ett utökat ansvar inom signalskydd. Den stora skillnaden är att alla verksamhetsutövare som bedriver säkerhetskänslig verksamhet, det vill säga verksamhet av betydelse för Sveriges säkerhet, nu omfattas. Det innebär att alla aktörer som kommunicerar säkerhetsskyddsklassificerad information måste använda signalskydd som är godkänt av Försvarmakten på förbindelser som kan avlyssnas av obehöriga. Detta gäller numera både offentlig och privat verksamhet vilket kommer att stärka säkerhetsskyddet i hela samhället.

Samtidigt får Säkerhetskontoret vid Must en föreskriftsrätt för området som gäller för alla som ska använda signalskydd. I förordningstexten används benämningen "kryptografiska funktioner som har godkänts av Försvarmakten", vilket innefattar kryptoapparat, kryptonycklar, utbildning och regelverk, så kallat signalskyddssystem. Föreskrifterna reglerar hur signalskyddstjänst ska bedrivas, hur kryptonycklar och materiel ska förvaras och skickas, och hur utbildning ska genomföras.

De verksamhetsutövare som har behov av signalskydd kan vända sig till MSB för stöd. Det är endast Försvarets materielverk (FMV) som upphandlar signalskyddssystem. Det innebär att verksamhetsutövare inte på egen hand kan inhandla materiel och få den godkänd i efterhand. Utbildning i signalskydd ges av Försvarmakten vid Totalförsvarets signalskyddsskola i Enköping.

Signalskyddssystem finns främst inom områdena datakommunikationskrypto, krypto för säkert tal och så kallat meddelandekrypto. De finns i olika "styrkor" på signalskyddssystemet och vilket system som ska användas beror på klassificeringen av den information som ska skyddas.

Frågor om signalskydd kan ställas till signalskydd@mil.se

Medarbetarintervju: Med kryptologi som försvar

"Det här är en unik arbetsplats. Här får man möjlighet att göra saker man inte kan göra någon annanstans i Sverige". Det säger Martin som har arbetat som huvudansvarig kryptolog vid avdelningen för krypto och IT-säkerhet vid Musts säkerhetskonto sedan 2008."

Martin och hans kollegor ansvarar för att kravställa, ta fram, granska och godkänna kryptosystem och it-säkerhetsprodukter som är avsedda att skydda Sveriges eller EU:s säkerhet. Kraven på både kvalitet och säkerhet är mycket högt ställda.

"Som kryptolog måste man vara både ihärdig och noggrann. För en angripare räcker det med att hitta en brist i ett kryptosystem, medan vi som kryptologer måste säkerställa att systemet är fritt från brister som går att utnyttja praktiskt."

Martin menar att det bästa med hans arbete är att han får möjlighet att kombinera teori och spjutspetsforskning med ett gediget, praktiskt kryptologiskt hantverk. Han berättar att han just nu följer utvecklingen av kvantdatorer för att se vilket hot de kan komma att utgöra mot kryptosystem.

Men arbetet är meningsfullt även på andra plan:

"Jag bidrar på ett konkret sätt till att skydda Sveriges säkerhet. För även om väpnade konflikter lyckligtvis hör till ovanligheterna i vårt närområde, så bedriver främmande makt ständigt inhämtning bland annat genom signalspaning mot våra system. Även aktiva attacker av olika slag förekommer. Att man kan försvara Sverige genom matematik och kryptologi har nog inte alla tänkt på."

Martin är huvudansvarig kryptolog vid Säkerhetskontoret. Han menar att han på ett konkret sätt bidrar till att skydda Sveriges säkerhet.

Underrättelsehotet är fortsatt högt

Den utländska underrättelseverksamhet som riktas mot Sverige och Försvarsmakten är omfattande. Under 2019 har Must vidtagit ett flertal åtgärder för att försvåra och motverka detta.

Det senaste årets medierapportering om rysk och kinesisk underrättelseverksamhet har sannolikt bidragit till en allmänt ökad förståelse om att främmande underrättelseverksamhet är en del av vardagen. Kunskapsspridning är ett effektivt sätt att motverka främmande underrättelseverksamhet. Försvarsmaktens personal och andra aktiva inom totalförsvaret måste ha en god uppfattning om hur hotbilden ser ut för att kunna uppfatta och rapportera misstänkt verksamhet.

Främmande underrättelsetjänster genomför omfattande signalspaning och data- och nätverksoperationer mot Sverige och Försvarsmakten. Därutöver används sociala medier, som till exempel LinkedIn för kontakttagning.

Även resor som Försvarsmaktens personal gör till länder som exempelvis Kina och Ryssland riskerar att utgöra tillfällen för både informationsinhämtning och kontakttagning från främmande makt. En ökad kunskap om hotet kan och bör leda till eftertanke, både inför resor och vid användning av sociala medier.

Både Ryssland och Kina försöker med olika metoder att kringgå exportrestriktioner i syfte att köpa militär teknik. Kina skickar militära forskare till svenska universitet och Ryssland har utökat sina forskningskontakter med västvärlden. Genom bra myndighetssamverkan går det att försvåra dessa aktiviteter.

Under senare år har antalet tillträdesbrott ökat. Det handlar till exempel om personer som har ett stort intresse för hemliga militära anläggningar och som kartlägger, fotograferar och sprider information om dessa på internet.

Den som ägnar sig åt detta bör vara medveten om att det är olagligt och att man genom att samla in information av det här slaget riskerar att spela främmande makt i händerna. Den information som samlas in och sprids i olika forum på internet är en guldgruva för främmande underrättelsetjänster.

Försvarsmakten ser mycket allvarligt på den här typen av aktiviteter eftersom anläggningarna är en viktig del av försvaret av Sverige. De har också fått en ökad betydelse i och med den pågående förstärkningen av totalförsvaret.

Främmande underrättelsetjänster genomför omfattande signalspaning och data- och nätverksoperationer mot Sverige och Försvarsmakten. Därutöver används sociala medier, som till exempel LinkedIn för kontakttagning.

Kampanj för ett ökat säkerhetsmedvetande

Under året har Musts säkerhetskontor bedrivit en informationskampanj i syfte att öka säkerhetsmedvetandet inom Försvarsmakten. Kampanjen riktar sig främst till Försvarsmaktens personal, men eftersom temat är aktuellt även för många andra är syftet att även frivilliggrörelser, andra myndigheter och aktörer inom framför allt totalförsvaret, liksom intresserad allmänhet ska kunna använda sig av innehållet.

Kampanjens utgångsläge är den hotbild som finns mot Försvarsmakten och Försvarsmaktens intressen. Detta för att skapa förståelse för *varför* ett högt säkerhetsmedvetande är viktigt. Själva kampanjinnehållet uppmärksammar framför allt de risker som finns med användningen av sociala medier och hur man kan uppträda på ett säkrare sätt på internet.

Den huvudsakliga kanalen är en kampanjsida på Försvarsmaktens webbplats, www.forsvarsmakten.se/saker som har marknadsförts genom myndighetens sociala mediekkanaler på Facebook, YouTube, Instagram och LinkedIn.

Bakgrunden till kampanjen är en Demoskopundersökning som Must låtit genomföra. Den visar att många medarbetare i en självskattning ansåg sig ha låg kunskap i säkerhetsfrågor, framför allt på central och regional nivå. Endast 4 av 10 ansåg sig då ha ett högt säkerhetsmedvetande. Andra ingångsvärden kommer från Säkerhetskontorets kontrollverksamhet som visar att den huvudsakliga anledningen till att säkerhetsrutinerna brister är informations- och kunskapsbrist.

I övriga underlag från Säkerhetskontoret framkommer att Försvarsmakten sammantaget bjuder på för mycket information, men att detta går att förebygga, till exempel genom informations- och utbildningsinsatser.

UTVECKLING

Informationshantering och teknik som drivkraft för underrättelse- och säkerhetstjänst

Mot bakgrund av en snabbt föränderlig omvärldsutveckling ställs det allt högre krav på den samlade underrättelse- och säkerhetstjänstförmågan.

Must hanterar redan idag omfattande informationsmängder och det ställs stora krav på att informationshanteringen sker med hög säkerhet och att den är i takt med den snabba teknikutvecklingen. Must följer därför aktivt utvecklingen och arbetar ständigt för att bli bättre rustat för att kunna använda sig av den moderna informationsmiljön; till exempel för att kunna hitta mönster i stora informationsmängder. Syftet är att kunna leverera ett så relevant beslutsunderlag som möjligt till våra uppdragsgivare.

För att utveckla förmågan inom teknik och informationshantering samverkar Must både nationellt och internationellt, initierar och driver utvecklingsprojekt och beställer forskning på teknik- och informationsområdet. Forsknings- och studieresultaten används sedan för att stärka Must förmåga inom underrättelsetjänsten och den militära säkerhetstjänsten.

Införandet av ny teknik och nya metoder bidrar till utvecklingen av försvarsunderrättelseverksamheten och nästa generations militära underrättelse- och säkerhetstjänst.

Doktrintillägg om underrättelse- och säkerhetstjänst

Under 2019 fastställde överbefälhavaren *Doktrintillägg underrättelse- och säkerhetstjänst 2019*. Tillägget är den första gemensamma doktrinära utgångspunkten för funktionerna underrättelse- och säkerhetstjänst. Det ger funktionerna ett strategiskt sammanhang i en omvärld i ständig förändring. Doktrintillägget är en inriktning för hur Försvarsmaktens underrättelse- och säkerhetstjänst bör användas och bedrivas för att stödja Försvarsmaktens strategiska målsättningar.

Likaväl som doktrintillägget ställer krav på underrättelse- och säkerhetstjänsten så visar det på nödvändigheten att beslutsfattare leder, inriktar och inkluderar funktionerna i verksamheten. Underrättelse- och säkerhetstjänsten ska kunna stödja det svenska totalförsvarskonceptet och Sveriges säkerhetspolitiska samarbetspartners i en föränderlig omvärld. Därmed fungerar även doktrintillägget som en beskrivning av Försvarsmaktens verksamhet för de delar i samhället som ska samverka med underrättelse- och säkerhetstjänsten.

Fakta:

Doktrintillägg underrättelse- och säkerhetstjänst 2019

Det strategiska koncept som beskrivs i Försvarsmaktens militärstrategiska doktrin (MSD 16) utgör ramen för doktrintillägget och beskriver målbilden för både underrättelsetjänsten och säkerhetstjänsten i fred, kris och krig. I doktrintillägget definieras fem principer som ska vara inriktande för funktionerna underrättelse- och säkerhetstjänst i Försvarsmakten. De fem principerna betonar att underrättelse- och säkerhetstjänsten ska vara:

- ▶ målstyrd,
- ▶ förutseende,
- ▶ samordnad,
- ▶ aktiv,
- ▶ informationsförsörjande.

Chefen för Ledningsstabens generalmajor Michael Claesson – Must har en central roll i Försvarsmaktens tillväxt

Det råder en hög grad av samsyn kring de negativa tendenser som karaktäriserar omvärldsutvecklingen såväl globalt som i vårt geografiska närområde. Försvarsmakten förbereder mot denna bakgrund vad som av allt att döma kan bli en historisk tillväxt av det militära försvaret. Den 15 november 2019 överlämnade överbefälhavaren sitt militära råd om hur Försvarsberedningens samlade förslag kan omsättas i militär förmåga. Processen går nu vidare och ett nytt försvarsbeslut bedöms kunna se dagens ljus mot slutet av 2020. Det kommer kräva vilja, ansvarstagande, mod och oförtruten energi för att nå de positiva, men samtidigt mycket utmanande målsättningar som nu skisseras för totalförsvaret. Efter många års fokus på avveckling, så måste nu all personal verksam inom ramen för Sveriges försvar och säkerhet fokusera på olika dimensioner av tillväxt.

Försvarsmakten har under lång tid arbetat med att försöka identifiera såväl närliggande operativt drivna behov som de krav som kännetecknar framtida operationsmiljöer. Militär förmåga är bara ett av flera strategiska verkansmedel som står till statens förfogande, men genererar samtidigt en unik förmågeuppsättning som tillsammans med det övriga totalförsvaret ska kunna möta det allvarligaste av hot, det väpnade angreppet. Trots de senaste årens omfattande fokus på begrepp som ”gråzonsproblematik”, ”hybrid- och icke-linjär krigföring”, utesluter inget av dessa användandet av militärt våld. En utvecklad, välövad och i övrigt modern försvarsmakt är därför en investering i strategisk handlingsfrihet, både som krigsavhållande instrument och för att kunna möta det värsta.

Sveriges säkerhetspolitiska linje består. Trots att vi inte är medlemmar av en försvarsallians, så utvecklas våra internationella samarbeten ständigt och därtill i allt högre tempo. Dessa samarbeten kan på olika sätt bidra till vår handlingsfrihet samtidigt som det är viktigt att påpeka att de inte ersätter en egen grundläggande försvarsförmåga. Totalförsvaret kommer alltså att vara basen såväl för vår egen handlingsfrihet som i en potentiell motståndares kalkyl.

En väl fungerande underrättelse- och säkerhetstjänst är en förutsättning för att rätt avvägt kunna utveckla och balansera Försvarsmaktens tillväxt. Att rätt kunna tolka vår omvärld samt att skydda vår verksamhet mot inre hot, är nödvändiga komponenter för att kunna skapa de arbetsförutsättningar som krävs för att nå målen om ett utvecklat svenskt totalförsvar. För att kunna ställa sådana krav på vår militära underrättelse- och säkerhetstjänst, krävs i grunden kapacitet och förtroendefull dialog kring uppdrag och mandat varför Must inte bara understödjer det svenska försvarets stundande tillväxt utan också är en del av den.

Michael Claesson | Chef för Ledningsstabens inriktningsavdelning

Granskningen av Must

Att följa och respektera lagar och förordningar är en självklarhet för Must, som måste ha uppdragsgivarnas och allmänhetens förtroende. På grund av behovet av att hemlighålla vår förmåga och vår information för utländska underrättelseaktörer får obehöriga ingen detaljerad insyn i Musts verksamhet. Musts rapporter och säkerhetsskyddsåtgärder är av samma skäl normalt belagda med sekretess.

För att säkerställa att Must följer givna lagar, förordningar och direktiv finns externa inspektionsorgan som granskar verksamheten. Deras granskningar utgör samtidigt ett stöd för Must eftersom de tillför viktiga juridiska perspektiv på verksamheten. Granskningarna bidrar på så vis med en trygghet att Must håller sig inom ramen för lagarna och förordningar. Granskningarna föregås alltid av ett omfattande förberedelsearbete i syfte att ge granskande myndigheter så bra underlag som möjligt.

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten

Under 2018 har Must vid flera tillfällen granskats av Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten (Siun), som bland annat kontrollerat att verksamheten bedrivits i enlighet med lagen om försvarsunderrättelseverksamhet. SIUN har även granskat att Försvarsmaktens personuppgiftsbehandling utförs enligt *Lagen om behandling av per-*

sonuppgifter i Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst. Mer information om granskningarna finns på SIUN:s hemsida www.siun.se

Datainspektionen

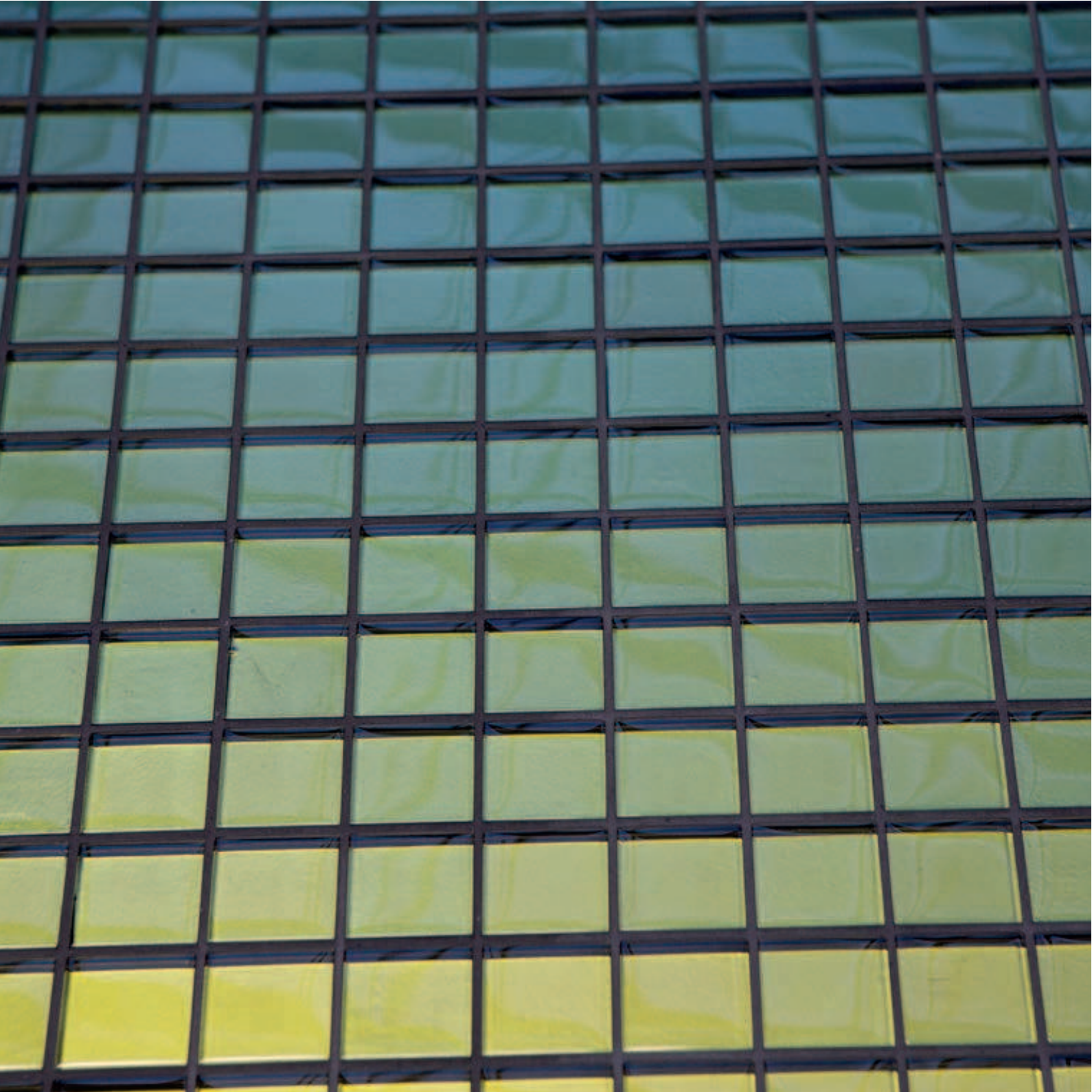
Även Datainspektionen kontrollerar att Must följer *Lagen om behandling av personuppgifter i Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst* samt även den allmänna Personuppgiftslagen. Mer information finns på www.datainspektionen.se

Riksrevisionen

Musts ekonomiska redovisning och efterlevnad av uppställda förvaltningskrav granskas av Riksrevisionen och genom försvarsmaktsinterna processer. Mer information finns på www.riksrevisionen.se

Dialog med uppdragsgivarna

En kontinuerlig dialog med Regeringskansliet, främst med Enheten för samordning av försvarsunderrättelsefrågor (Sund) på Försvarsdepartementet, säkerställer att Musts produktion motsvarar regeringens förväntningar. Motsvarande dialoger sker med övriga staber och ledningar i Högkvarteret för att säkerställa överbefälhavarens beställningar och långsiktiga behov.

Must 25 år: Reflektioner om hur Must har utvecklats i takt med omvärldsutvecklingen

Dagens militära underrättelse- och säkerhetstjänst bildades den 1 juli 1994 och har under 2019 firat 25-årsjubileum. Must i sin nuvarande form är en sammanslagning av dåvarande Underrättelse- och säkerhetsledningen (USL) och Underrättelse- och säkerhetskontoret (USK). Sverige har bedrivit militär underrättelsetjänst och militär säkerhetstjänst i olika former mycket längre än så. Ofta räknas tillblivelsen till 1905, som en konsekvens av unionskrisen mellan Sverige och Norge, men det går att blicka betydligt längre tillbaka än så.

Under de här 25 åren har Must vuxit och förändrats i takt med omvärldsutvecklingen och våra uppdragsgivares ökade behov av en starkare underrättelse- och säkerhetstjänst.

Sedan 1994 har Musts arbetsfält förändrats flera gånger. Must bildades efter kalla kriget och bemanades då nästan enbart av militär personal, och huvudsakligt fokus låg på den öst-västliga militära konflikten. Efter kalla kriget breddades hotbilden. För Must del ledde detta till en tyngdpunktsförskjutning med en ökad analys av så kallade transnationella hot. Därtill betonades även Musts roll som en del av försvarsunderrättelseverksamheten och dess stöd till den så kallade anpassningsdoktrinen eller anpassningsprincipen, vilken syftade till att ge förvarning för en anpassning av totalförsvaret utifrån omvärldsutvecklingen.

Ett av dessa transnationella hot var terrorism. Terrorattackerna i USA den 11 september 2001 visade med smärtsam tydlighet att denna tyngdpunktsförskjutning var korrekt.

Det förändrade omvärldsläget ledde också till att Försvarsmakten deltog i flera internationella militära

operationer och för Musts del ökade behovet av civil kompetens. Därför började organisationen anställa allt fler omvärldsanalytiker. Under samma tidsperiod påverkades säkerhetstjänstens arbete av omställningen och avvecklingen av delar av Försvarsmakten. Sveriges ökande internationella åtaganden krävde också allt större kunskaper om säkerhetshot runt om i världen. Must gick också in i en tid med en snabb utveckling påverkad av informationsteknologi och sociala medier, vilket ställde krav på nya kompetenser inom informationshantering.

Precis som 1994 kännetecknas vår samtid av osäkerhet och snabba förändringar. Vi står inför utmaningar som till viss del påminner om kalla krigets hot, parallellt med att vi alltmer påverkas direkt av säkerhetspolitiska skeenden och intressen från aktörer långt borta, exempelvis Kina. Samtidigt är de transnationella hoten i högsta grad alltjämt aktuella. För närvarande växer Försvarsmakten och det svenska totalförsvaret håller på att återuppbyggas. En av förutsättningarna för att nå framgång i detta är samarbete.

Sammantaget innebär det att Musts verksamhetsfält idag är långt större än det var 1994. Det ställer krav på en kompetensbredd, men också på flexibilitet för att vi ska kunna ställa om och periodvis jobba med andra områden än vad vi vanligtvis gör. Vi behöver i allt högre grad använda oss av nya informationsarenor med de möjligheter och risker som dessa innebär. Underrättelse- och säkerhetstjänsten har alltid varit två grenar på samma träd, men behovet av att samarbeta närmare och bättre har aldrig varit större. Vi är både en civil och militär underrättelse- och säkerhetstjänst som arbetar för att bidra till ett säkrare Sverige i en osäker värld.

SUMMARY IN ENGLISH

Summary

by the Director of the Swedish Military Intelligence and Security Service

In a volatile and rapidly changing world, Sweden needs a strong intelligence and security service. 2019 was an intense year and in this annual review we will highlight some of the issues handled by MUST throughout the year, and also look to the future.

The dynamics between the US, China, Russia and the EU also affects the security policy situation in the Baltic Sea region. We follow the development closely and it is clear that the area surrounding Sweden continues to be characterised by increased military activity. This means a growing risk of military incidents and confrontation that may, at worst, escalate.

China's conduct and growing global influence is becoming increasingly important to Sweden and Europe, also in foreign, security and defence policy. Moreover, we are directly and indirectly affected by the ongoing conflicts in the Middle East and Africa, the situation in the Swedish Armed Forces' areas of operation, as well as by cyber attacks, influence operations and terrorism. It is also clear that trade, investments and access to technology and information are linked to security policy interests. We analyse and assess developments, intentions and capabilities continually, in support of the government and the Supreme Commander.

The new security protection law, which entered into force in 2019, has given us a broader mandate and provides good support for developing the security service in the Armed Forces, and also for strengthening the security protection in other parts of the total defence and society at large. This is crucial, considering the extensive foreign intelligence activities aimed at Sweden and the Swedish Armed Forces.

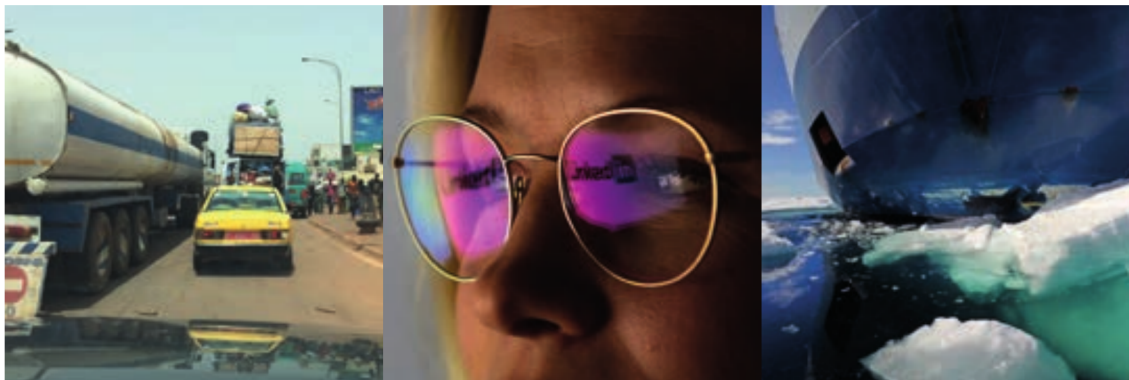
Enhanced cooperation within the total defence and with external partners is paramount if we are to solve our tasks and face increasingly complex, non-linear threats. During the past year, I have gone to great lengths to reinforce this cooperation. In the first year as director of MUST, I have also got to know our competent co-workers, and I am proud of the expertise and driving force to be found within the organisation.

In 2020, we will be facing a number of challenges, especially in the field of technology; i.e. handling of big data, IT development, information security, cyber threats and, not least, AI development. In order to be successful in these areas, we need to continue to attract, recruit and keep the best talents.

In this annual review, I will now proudly present a summary of MUST's activities during 2019. We must be prepared for continued global instability during 2020. However, I am confident that MUST, in cooperation with national and international partners, will succeed in fulfilling our tasks, and make a vital contribution to secure Sweden in a volatile world.

Lena Hallin | Director of the Swedish Military Intelligence and Security Service (MUST)

Ett säkrare Sverige i en osäker värld

FÖRSVARSMAKTEN

107 85 Stockholm, tel 08-788 75 00
www.forsvarsmakten.se